

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань освіти, науки та інновацій

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-55, факс: 255-33-04, e-mail: kno@v.rada.gov.ua

---

Верховна Рада України

Комітет з питань освіти, науки та інновацій 30 червня 2021 року на своєму засіданні (протокол № 73) розглянув проект Закону України «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (реєстр. № 5467 від 05.05.2021), поданий Кабінетом Міністрів України.

Цей законопроект подається на заміну чинного Закону України «Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 1, ст. 6).

Проект Закону України «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» **на момент розгляду його на засіданні Комітету не включений до порядку денного сесії Верховної Ради України.**

Авторами зазначається, що проект Закону дасть змогу врегулювати питання особливості відносин, що виникають у зв'язку з формуванням і розміщенням державного та/або регіонального замовлення на підготовку здобувачів вищої, фахової передвищої, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, післядипломної освіти.

Основними відмінностями проекту Закону від діючого у цій сфері є такі:

- встановлюється порядок формування державного замовлення у розрізі освітніх, освітньо-професійних, освітньо-наукових/освітньо-творчих, наукових ступенів, освітньо-кваліфікаційних рівнів, галузей знань, спеціальностей і професій з урахуванням середньострокового прогнозу потреби у фахівцях, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрах на ринку праці на

плановий рік та наступні за ним два роки та обсягів видатків загального фонду державного бюджету на зазначені цілі.

- встановлюється порядок формування регіонального замовлення на підготовку фахівців, робітничих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах у зв'язку із передачею фінансування з державного бюджету до місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу та визначається термінологія;

- визначається механізм спрямування бюджетних коштів для закладів вищої освіти приватної форми власності на оплату послуг з підготовки здобувачів освіти з Державного бюджету України;

- запроваджується автоматизоване адресне розміщення місць державного (регіонального) замовлення (через Єдину державну електронну базу з питань освіти (ЄДЕБО)) між закладами освіти шляхом надання вступнику рекомендацій на підставі його конкурсного балу.

- встановлюється норма, яка передбачає застосування конкурсних засад при розміщенні державного (регіонального) замовлення з урахуванням, зокрема пропозицій Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Головне науково-експертне управління висловлює до вищезазначеного законопроекту низку зауважень та пропозицій.

Зокрема, висловлюються зауваження щодо понятійно-термінологічного апарату законопроекту, а саме:

- щодо доцільності конкретизації фінансування навчання осіб, які зараховані до закладів освіти при адресному розміщенні державного (регіонального) замовлення, за рахунок саме **загального** фонду державного (відповідного місцевого) бюджету;

- щодо невластивих бюджетному законодавству конструкцій на кшталт: «проект закону про Державний бюджет України на плановий рік» (абз. 2 ч. 3 ст. 2); «закон про Державний бюджет України на плановий рік» (ч. 4 ст. 2) та ін.;

- щодо узгодження строків подання пропозицій обсягів державного замовлення зі строками бюджетного процесу, встановленими у Бюджетному кодексі України;

- використовується незрозумілий термін «приведений здобувач вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної), післядипломної освіти» (ч.ч. 4, 5 ст. 2);

- терміни доцільно наводити в алфавітному порядку, що не враховано у ст. 1 проекту;

- та інші.

Експертні висновки до законопроекту з численними зауваженнями і пропозиціями, які доцільно опрацювати і розглянути питання про їх врахування, подали **Національна академія правових наук України, Українська асоціація районних та обласних рад, Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні, Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України, Національне агентство кваліфікацій.**

Такі пропозиції стосуються наступного:

- невизначеності мінімального показника державного замовлення та покладення на регіони фінансування освітнього забезпечення без ретельних попередніх досліджень із урахуванням особливостей регіонального замовлення, в майбутньому може призвести до неоднорідності у розвитку економічних, наукових, культурних процесів в країні, матиме вплив на внутрішні міграційні процеси, буде поштовхом до розвитку одних регіонів поряд із стагнацією інших, а також до проблем щодо дотримання окремих гарантій громадян, задекларованих в Основному Законі України;

- відсутності у законопроекті положень про склад та повноваження конкурсної комісії, строки оголошення конкурсного відбору, порядку та строків подання конкурсних пропозицій, правил проведення конкурсного відбору, критеріїв відбору виконавців державного та/або регіонального замовлення, порядку та строків оприлюднення результатів конкурсного відбору та процедури оскарження рішень конкурсної комісії тощо;

- ігноруванні участі місцевих рад у процесі формування регіонального замовлення на підготовку фахівців, робітничих кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, хоча власниками більшості таких закладів виступають місцеві ради, а фінансування закладів буде здійснюватися із місцевих бюджетів;

- не передбачено формування регіонального замовлення на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, про яке говориться у пункті 17 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800, а також таке підвищення кваліфікації передбачається статтями 89, 90 Бюджетного кодексу України;

- проект Закону не узгоджений з положеннями Закону України «Про вищу освіту», зокрема, зі статтею 72 вказаного Закону;

- законопроектом не вказано як будуть особи публічного і приватного права брати на себе зобов'язання щодо практичної підготовки здобувачів і працевлаштування випускників закладів фахової передвищої освіти, а також,

яким чином передбачається збір та контроль за достовірністю наданої інформації стосовно вищезазначених зобов'язань;

- при формуванні регіонального замовлення на підготовку осіб з фаховою передвищою освітою на спеціальності, яким надається особлива підтримка, спиратися тільки на потреби тих юридичних осіб, які прийняли на себе зобов'язання з практичної підготовки здобувачів освіти та їх працевлаштування, є не тільки не доцільним з точки зору розвитку ринку праці, а й прямим порушенням рівності прав на доступ до освіти;

- у пункті 1 частини першої статті 1 законопроекту зазначено про те, що державне та/або регіональне замовлення регулює забезпечення конституційного права громадян на здобуття освіти відповідно до їх покликань, інтересів та здібностей, але за змістом законопроекту це не прослідковується;

- інших питань.

При обговоренні зазначеного законопроекту на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій **народні депутати України - члени Комітету та представники Уряду** також висловили низку зауважень та пропозицій.

Було наголошено про концептуальний перегляд підходів до існуючої системи формування і розміщення державного замовлення.

А також щодо:

- приведення термінології законопроекту у відповідність до законів України;

- строків подання пропозицій до проекту рішення Кабінету Міністрів України щодо обсягів державного замовлення на плановий рік та наступні за ним два роки (абз. 1 ч. 3 ст. 2), які потрібно привести у відповідність до Бюджетного кодексу України, вніши відповідні зміни до частини 3 статті 2 законопроекту;

- визначення терміну затвердження обсягів державного та регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів та науковців за освітніми, освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими ступенями та освітньо-кваліфікаційними рівнями на поточний та наступні два роки Кабінетом Міністрів України та місцевими радами;

- незрозумілості встановлення державного та/або регіонального замовлення на слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, необхідність якого не розкривається у тексті законопроекту;

- освітньо-творчого ступеня доктор мистецтва, який присуджується у закладі вищої освіти мистецького спрямування, про який у законопроекті не згадується, що унеможливорює здобуття цього освітньо-творчого ступеня на засадах державного замовлення.

Враховуючи вищезазначене, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати проект Закону України «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (реєстр. № 5467 від 05.05.2021), внесений Кабінетом Міністрів України, **включити до порядку денного сесії Верховної Ради України.**

2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту» (реєстр. № 5467 від 05.05.2021), внесений Кабінетом Міністрів України, **за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу**, доручивши Комітету з питань освіти, науки та інновацій підготувати його до другого читання.

3. Доручити доповідати на пленарному засіданні Верховної Ради України голові підкомітету з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти Коваль О.В.

Голова Комітету

Сергій БАБАК

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Бабак Сергій Віталійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000660C310092258F00
Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-24/3-2021/217198 від 02.07.2021

568438